

Notă informativă

Cu privire la măsurile întreprinse în vederea executării recomandărilor
prescrise în raportul Curții de Conturi aprobat prin
Hotărîrea nr. 27 din 12.06.2014

Prin prezenta, vă informăm că conform Hotărîrii nr. 27 din 12.06.2014 privind Raportul auditului bugetelor și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din Raionul Anenii Noi pe anul 2013 (în continuare Raport) s-au înaintat cerințe în rezultatul cărora s-au întreprins un șir de măsuri în scopul lichidării acestora, după cum urmează:

La punctul 1. să asigure implementarea controlului financiar public intern privind elaborarea, aprobarea și monitorizarea proceselor operaționale ce țin de elaborarea proiecțiilor fiscal-bugetare pe toate categoriile de venituri, cu delegarea corespunzătoare a responsabilităților.

Raportul auditului sus-menționat a fost prezentat la ședința ordinară a Consiliului Raional din 18 septembrie 2014 în urma căreia s-a aprobat Decizia CR nr. 03-09 din 18.09.2014 „cu privire la Raportul auditului conformității executării bugetului raional și gestionării patrimoniului public pe anul 2013” (copia Deciziei este anexată) și s-a decis implementarea recomandărilor auditului din Raport. Totodată în acest scop autorităților publice locale de nivelul I li s-a înaintat Scrisoarea Președintelui raionului nr. 74 din 24.09.2014 (anexată), la care autoritățile publice locale au prezentat măsurile întreprinse pentru elucidarea problemelor constatate și eliminarea abaterilor admise (copiile documentelor sunt anexate).

Cu scopul executării recomandărilor auditului privind crearea bazei de impozitare fundamentate pentru elaborarea prognozelor fiscal-bugetare pe toate categoriile de venituri fiscale și nefiscale de la autoritățile publice locale de nivelul I s-a solicitat:

1. Stabilirea de către consiliile locale a suprafețelor de pășuni și finețe cu scopul calculării și încasării integrale a impozitelor respective;
2. Determinarea de către consiliile locale a suprafeței totale a terenurilor arabile din cadrul UAT, pentru gestionarea efectivă a acestora, stabilirea și încasarea tuturor plăților pasibile privind terenurile menționate;
3. Stabilirea de către consiliile locale a mărimii plății pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente obiectelor privatizate sau întreprinderilor și obiectelor private;
4. Stabilirea de către consiliile locale a criteriilor (parametrilor) calitativi și cantitativi relevanți pentru stabilirea taxelor locale, etc.

Unele autorități publice locale au executat solicitarea sus menționată, altele își asumă executarea acestor la ședințele consiliilor locale care vor avea loc pînă la finele anului de gestiune.

nu prea costisitor
dar si recoman starile

La punctul 2 să asigure conlucrarea între subdiviziunile Consiliului raional, inclusiv DF, Secția economie, autoritățile fiscale și cadastrale, privind crearea unei baze de date aferente formării, monitorizării și evaluării bazei de impozitare pe toate categoriile de taxe/impozite formate în UAT (nivelul I și nivelul II), care constituie obiect al impozitării;

La punctul 3 în conlucrare cu AAPL de nivelul I și cu alte părți implicate în procesul de formare a bugetului, să asigure standardizarea sistemului de proceduri privind crearea bazei de impozitare fundamentate pentru elaborarea prognozelor fiscal-bugetare pe toate categoriile de venituri fiscale și nefiscale luate în calcul la formarea veniturilor proprii ale bugetelor UAT

Estimarea veniturilor și prognozarea lor pentru anul 2013 s-a efectuat în baza Notelor metodologice ale Ministerului Finanțelor privind elaborarea de către autoritățile publice locale a proiectelor de buget pentru anul 2013, luând în considerație calcule respective pe fiecare tip de impozit și taxă, utilizând informațiile totalizatoare de la Inspectoratul fiscal de stat, Rapoartele statistice, dinamica încasărilor din anii precedenți, informațiile primite de la IS „Registru”, Cadastrul funciar pe raion și pe fiecare localitate, Deciziile Consiliilor locale privind stabilirea taxelor locale, informațiile primite de la primării privind veniturile administrate de către autoritățile publice locale cum sunt plățile pentru arenda, mijloacele speciale, veniturile din privatizarea terenurilor și bunurilor proprietate publică și alte. Dar aceste surse informaționale nu reflectă indicii și situația reală din raion. Lipsesc informațiile privind fondul de salarizare, numărul angajaților, profitul, volumul extragerilor, etc. aferente subdiviziunilor agenților economici cu contabilități centralizate înregistrate în alte raioane care activează în teritoriul raionului Anenii Noi (Red Union Fenosa, Moldtelecom SA, Ialoveni Gaz SRL, Băncile Comerciale, Stațiile Petroliere, farmacii etc.). Deci acest factor este un obstacol esențial în procesul de estimarea a veniturilor bugetare.

Decizia CR nr. 03-09 din 18.09.2014 „cu privire la Raportul auditului conformității executării bugetului raional și gestionării patrimoniului public pe anul 2013” stabilește persoane responsabile privind implementarea acestor recomandări ale echipei de audit.

La punctul 9. să efectueze revizuirea contractelor privind arenda/chiria bunurilor publice, cu ajustarea acestora la prevederile regulamentare în vigoare și luarea măsurilor în vederea înlăturării iregularităților constatate de audit în acest domeniu (inclusiv în privința veniturilor neacumulate).

O alta abatere depistată în urma auditului este neincasarea integrală a plăților pentru arenda bunurilor proprietate publică și ca urmare neacumularea integrală a veniturilor bugetare. Pentru eliminarea acestei probleme de către autoritățile publice locale de nivelul I au fost încheiate contractele de arendă cu persoanele cît fizice atît și juridice în baza cărora s-a perceput plata de arendă respectivă. Spre exemplu, Primăria-com. Zolotieca a încheiat 105 contracte – 81,78 ha cu persoanele fizice și a incasat plata

27.11.2014 pct. 1

afereantă acestor contracte, contracte de arenda terenurilor aferente construcțiilor, contract de arenda încăperii. Primăria Merenii Noi a încasat plata diminuată pentru arenda terenurilor aferente obiectelor privatizate în suma de 19,0 mii lei, a fost stabilită plata unilaterală pentru arenda terenurilor a deținătorilor de garaje și șure, etc. Primăria Ochiul Roș a încheiat contract de locațiune cu ÎS „Posta Moldovei” în baza căruia percepe plata de chirie pentru folosirea încăperii. Direcția Educație și Consiliul Raional a contabilizat și a încasat creanțe necontabilizate recent din arenda bunurilor proprietate publică în valoare de 4,2 mii lei și 1,4 mii lei respectiv. Copiile documentelor justificative sunt anexate la prezenta informație.

La punctul 10. să elaboreze un mecanism de administrare și monitorizare bine definit în scopul utilizării legale și eficiente a mijloacelor financiare destinate investițiilor și reparațiilor capitale, cu înlăturarea iregularităților constatate de audit.

Managementul neadecvat a cheltuielilor bugetare pentru investițiile și reparațiile capitale și ca urmare ineficiența utilizării mijloacelor publice provocate de lipsa la nivel de raion a Strategiilor, politicilor și procedurilor standartizate în materie de investiții publice. În acest aspect, prin Dispoziția președintelui din 29.07.2013 a fost constituită comisia pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare a raionului Anenii Noi pentru anii 2014-2020, care a fost aprobată prin Decizia Consiliului Raional nr. 03-02 din 18.09.2014 (anexată). Strategia aprobată prevede modalitatea de selectare a obiectivelor reeșind din prioritățile raionului, necesitățile de mijloace financiare și surse de acoperire a acestora. Totodată, aceasta va permite asigurarea administrării și monitorizării mai eficiente a mijloacelor financiare destinate investițiilor și reparațiilor capitale. Tot în acest scop va fi elaborat un mecanism bine definit stipulat în recomandările Raportului în baza Deciziei Consiliului Raional nr. 03-09 din 18.09.2014 „cu privire la Raportul auditului conformității executării bugetului raional și gestionării patrimoniului public pe anul 2013”.

La punctul 11. să asigure implementarea procedurilor de control intern la achiziționarea mărfurilor, lucrărilor și serviciilor, precum și întreprinderea măsurilor pentru înlăturarea iregularităților constatate de audit la acest compartiment.

În scopul aplicării corecte a legislației în domeniul achizițiilor publice Consiliul Raional Anenii Noi permanent organizează în colaborare cu Agenția de achiziții publice seminare de instruire cu personalul autorităților contractante implicate în organizarea procedurilor de achiziții. În acest aspect pe parcursul anilor 2013-2014 au fost organizate instruirii:

09.10.2013 – Aplicarea corectă a actelor normative în domeniul Achizițiilor Publice;
24.04-25.04.2013 – Achiziții publice și legislația în domeniu;
24.03.2014 - Familiarizarea, interpretarea, și aplicarea corectă a actelor normative cu incidența în domeniul achizițiilor publice.

Totodată persoanele autorităților implicate în organizarea procedurilor de achiziții primesc consultații la orice întrebare din domeniu. Deci, are loc un proces continuu de perfecționare și îmbunătățire a organizării procedurilor de achiziții publice.

La punctul 12. să examineze oportunitatea ajustării Regulamentului privind modul de formare și utilizare a mijloacelor fondului de rezervă, cu stabilirea criteriilor de plafonare a cheltuielilor, precum și a celor cu caracter excepțional și imprevizibil, totodată determinând proceduri de control intern privind utilizarea conformă a mijloacelor fondului de rezervă și remedierea abaterilor elucidate.

Cu scopul eficientizării managementului financiar în domeniul utilizării mijloacelor bugetare din fondul de rezervă a fost aprobată Decizia Consiliului Raional din 04.12.2014 cu privire la modificarea Regulamentului privind constituirea Fondului de Rezervă și utilizarea Fondului de Rezervă al bugetului raional (copia Deciziei se anexează). Astfel, s-a modificat Regulamentul menționat și s-au stabilit criteriile de plafonare a cheltuielilor efectuate din fondul de rezervă, precum și a celor cu caracter excepțional și imprevizibil.

La punctul 13. să întreprindă măsuri în vederea înregistrării la organele cadastrale a patrimoniului proprietate publică, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În raionul Anenii Noi unele AAPL de nivelul I și II nu au supus înregistrării cadastrale toate bunurile imobiliare. Aceasta situație s-a creat din cauza costului înalt a serviciilor cadastrale, lipsei resurselor financiare și documentelor justificative privind unele imobile. Situația creată nu rămâne fără atenție. Pe parcursul anilor 2012-2014 au fost întreprinse un șir de activități ca de exemplu:

- Scrisoarea Președintelui nr. 120 din 05.12.2012, suplimentară – nr. 73 din 09.10.2013 adresate primăriilor;
- Scrisoarea nr. 31 din 24.04.2014, nr. 79 din 02.10.2014 adresată OCT Anenii Noi;
- Scrisoarea Șefului Secției cultură nr. 108 din 17.06.2013, nr. 07 din 03.02.2014;
- Scrisoarea Președintelui nr. 74 din 24.09.2014.

Informațiile prezentate la aceste scrisori confirmă faptul că procesul de înregistrare cadastrală a bunurilor imobile este în dezvoltare continuă, și în sfârșit, toate activele aflate în gestionarea AAPL vor fi incluse într-un inventar complet al Proprietății publice. Așadar, pe parcursul anilor 2011-2014 la situația din 05.05.2014 s-au înregistrat 28 obiecte de menire socială în r-ul Anenii Noi (Scrisoarea OCT Anenii Noi din 05.05.2014 – anexată), dar unele obiecte urmează a fi înregistrate pînă la finele anului 2014.

Pe data de 19 iunie 2014 conform Programului de activitate a Consiliului Raional a avut loc instruirea extinsă a primăriilor și conducătorilor instituțiilor de menire socială la care a fost pusă în discuție înregistrarea și gestionarea patrimoniului public.

Din 1 ianuarie 2014 s-au înregistrat în OCT Anenii Noi terenuri proprietate publică cu deverse destinații de folosință a 24 de primării din raionul Anenii Noi (Raportul OCT Anenii Noi fiind foarte voluminos se poate accesa pe adresa electronică ccrm@ccrm.md).

În baza Dispoziției Președintelui raionului Anenii Noi nr. 30 din 13.03.2013 s-a instituit Grupul de lucru teritorial pentru inventarierea și reevaluarea rețelelor de gaze proprietate publică. La situația din 01 ianuarie 2014 inventarierea respectivă a fost efectuată în 8 primării din raionul Anenii Noi. Prin Dispoziția Președintelui nr. 231 din 30.05.2014 s-a inițiat repetat inventarierea și reevaluarea rețelelor de gaze și s-a modificat componența grupului de lucru teritorial, dar pe parcursul anului 2014 numărul primăriilor care au efectuat inventarierea rețelelor de gaze rămâne constant. Un obstacol esențial în îmbunătățirea situației este existența rețelelor de gaze, care s-au construit și s-au transmis în folosință mulți ani în urmă și lipsesc documente justificative asupra valorii și proprietarului acestora.

La punctul 14. să asigure formalizarea proceselor de activitate, elaborarea și implementarea procedurilor de control intern care să responsabilizeze conducătorii serviciilor contabile ale AAPL și entităților din subordine în vederea alinierii managementului contabil la normele/regulile aferente domeniului și monitorizării metodologice asupra veridicității rapoartelor financiare și patrimoniale.

Ajustarea evidenței contabile a patrimoniului public aflat în gestiunea autorităților publice locale prevede asigurarea organizării corecte a evidenței contabile, întocmirii calitative și prezentării dărilor de seamă contabile a acestora. Asigurarea organizării corecte a evidenței contabile în conformitate cu legislația în vigoare, este reprezentată prin efectuarea controalelor cât planificate atât și inopinante, privind corectitudinea ținerii evidenței contabile a acestor instituții și întocmirea în urma controlului a procesului verbal de verificare, întocmirea notei de constatare și actului de control. În act se descrie obiectiv, clar și exact încălcarea și/sau neajunsurile a modului de evidență contabilă și propuneri aferente lichidării acestor neajunsuri și/sau încălcări. La orice etapa a efectuării controalelor de la persoane responsabile se iau Notele explicative, în toate cazurile de depistare a abaterilor constatate, care necesită explicații. Rezultatele controalelor efectuate se examinează și se determină neajunsurile și dificultățile dominante în ținerea evidenței contabile de către instituțiile publice, care devin teme la seminare tematice privind organizarea corectă a evidenței contabile și modului de întocmire a dărilor de seamă. Seminare tematice se petrec și referitor la modificările în Legislația Republicii Moldova care asigură mecanismele de gestionare deplină și responsabilă a Patrimoniului public. În anul 2014 Direcția Finanțe Anenii Noi a organizat 3 seminare aferente ajustării evidenței contabile în instituțiile publice. De la organizarea corectă a evidenței contabile depinde întocmirea calitativă și prezentarea în termen a dărilor de seamă privind executarea bugetelor instituțiilor publice și situațiilor financiare. Astfel, se implementează un proces de colaborare continuu și control permanent asupra corectitudinii ținerii evidenței

Amplasare
p. 14

contabile a patrimoniului public, aflat în gestiunea executorilor de buget și întocmirii calitative a dărilor de seamă privind executarea bugetelor.

Multiplele erori în evidența contabilă se datorează lipsei cadrelor în serviciile contabile a entităților publice sau de fluctuația înaltă a acestora. În contextul dat, este necesar de remarcat importanța motivației cadrelor și atragerea cadrelor calitative în domeniul acesta, în primul rând, prin majorarea salariului cadrelor serviciilor contabile.

Președintele raionului Anenii Noi

V. Vizdoagă